

ΑΠΟ ΤΟ ΖΕΝΙΘ ΣΤΟ ΝΑΑΙΡ

Η ΓΥΜΝΗ ΧΟΡΕΥΤΡΙΑ

(Τὰ μεγαλεία και ἡ κατάρτισις μιᾶς συγχρόνου καλλιτέχνης)

Ὁ θέμα τῆς καταπτώσεως ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὅποιος γνώρισε κάποτε μέγας δόξας καὶ οικονομικῆς ἀνεύσεως, μᾶς συγγίει πάντοτε, γιατί μᾶς δίνει μιὰ ἀνάγκη εἰκόνα τῆς μεταπτώσεως τῶν ἐγκοσμίων. Καὶ ἡ φιλία ποὺ προκαλεῖ στὴν ψυχὴ μας τὸ δράμα αὐτό, γίνεται μεγαλύτερη, όταν τὸ πρόσωπο ποὺ πέφτει τόσο χαμηλά, εἶνε μιὰ γυναίκα, ποὺ τὴν γνωρίζουμε νέα, πλούσια καὶ ὀραία, μιὰ γυναίκα ποὺ τὴν μακαρίζουμε ὅλοι γιὰ τὴν εὐτυχία της.

Τὴν περασμένη ἐβδομάδα, σ' ἕνα ἀπὸ τὰ Παρισινὰ δικαστήρια, κατέθετε τὸ ἐδόλιο τοῦ κατηγορουμένου μιὰ μαριονετικὴ κορμιά, μὲ μάτια θοά, μὲ πρόσμοιο παραμορφωμένο σχεδὸν ἀπὸ βαθεῖες οὐτιδες πόνοι, ἂν καὶ δὲν ἦταν καὶ τόσο περασμένη στὰ χρόνια.

Ἡ γυναίκα αὐτή, ἡ ὁποία κατηγορεῖτο γιὰ διάφορες κλοπὲς καὶ ἐπιτορία νυκτοπῶν, τὸ ἀνθρώπινο αὐτὸ σώμα, ἦταν ἡ Ζερμαῖν Σομαραί, ἕνα ἀπὸ τ' ἀστέρια τοῦ ἐλαφροῦ μουσικοῦ θεάτρου τῆς Γαλλίας, πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια, μιὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες, πλούσιες καὶ διάσημες καλλιτέχνιδες τῶν Παρισίων μουζικ-χόλ... Ἐνας μεγάλος κλέος θαυμαστῶν περιβάλλει πάντοτε τὴν Σομαραί, τὰ καλλιτεχνικά περιστασια δὴμοσιεύει καθεὶς τὸς τὴν φωτογραφία της, ἡ ἐπιμεριδὸς ἀνεύρει ἀνεκδοτὰ της. Πρὸ παντὸς ὅμως, ἡ Ζερμαῖν ἦταν γιὰ τοὺς Παρισίους γλυντέδες ἡ πρώτη ἡθοῦσα, ἡ ὁποία ἐτόλμιε νὰ ἐμφανισθῆ ἀπὸ σκηνῆς ἐντέλως γυμνὴ! Ἡ χειρονομία αὐτῆς τῆς καλλιτέχνης ἀπέτελεσε σταθμὸν στὴν ἱστορία τοῦ ἐλαφροῦ θεάτρου κα' ἔγνε ἀφορμὴ ἢ ἀσχοληθῆ ὁ διεθνὴς τύπος μὲ τὴν τολμηρὴ πρωτοβουλία τῆς Ζερμαῖν Σομαραί.

Αὐτὴς λοιπὸν τῆς τραγικῆς γενναίας τῆ ζωῆ θὰ σὺς ἀφηγηθῶμε σήμερα, στὶς πρῶτες χαρακτηριστικῆς ἐκδηλώσεις της.

Ἡ Μαρσέλ "Ἄς — αὐτὸ εἶνε τὸ πραγματικὸ ὄνομα τῆς Ζερμαῖν Σομαραί — γεννήθηκε σὲ μιὰ ταπεινὴ Γαλλικὴ ἐπαρχία. Πέρασε τὰ παιδικὰ της χρόνια τρώγοντας ξύλο καὶ ἀκούγοντας βροχίαι ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, οἱ ὁποῖοι δὲν μπορούσαν νὰ τῆς συζητήσουν τὴν ὑπερβολικὴ φιλαρέσκεία της... Καὶ ὅταν ἔγνε δεκάξη χρόνων, ἀποφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἄστροφο πατρὸς της σπιτὶ καὶ νὰ πηλὴ στὸ Παρίσι. Ἦταν βεβαία γιὰ τὴ μαγευτικὴ δόξα τῆς ὀμορφιάς της. Καὶ τὸ ἔνστικτό της τῆς ἔλεγε ὅτι μὲ τέτοια κάλλος δὲν ἔπρεπε κινδύνος νὰ πεινάσῃ στὴν πρωτεύουσα. Ἐξ ἄλλου, ἀγαποῦσε τόσο πολὺ τὸ δρόμο καὶ τὴν κίνησι, τὰ λούσα καὶ τὰ μεγαλεία.

Ἐνα ὄραιο πρῶτο, λοιπὸν, ἡ Μαρσέλ "Ἄς ἔφτανε στὸ Παρίσι μὲ τὴν μοναδικὴ περιουσία τῆς καλλιτεχνικῆς γραμμάς τοῦ σώματός της. Καὶ παρομοιάστηκε ἀμέσως στὸ περιήρητο μουζικ-χόλ "Φολί - Μπερζέρ", ζῆτωντας ἔργασι. Ὁ διεθυντὴς κατέλαβε, μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ τῆς ἔβριζε, ὅτι ἡ κοπέλλα αὐτὴ θὰ μπορούσε ν' ἀνοσταθῆ στὸ Παρίσι μὲ τὴν ἰδανικὴ καλλιγραφία τοῦ σώματός της. Καὶ τὴν προσέλαβε ἀμέσως. Στὴν ἀρχὴ ἡ Ζερμαῖν Σομαραί — εἶχε ἀλλάξῃ στὸ μεταξύ τὸ πραγματικὸ τῆς ὀνομα — ἔκανε διάφορα ἀσπιματα νυκτερά. Μεγάλη ὄμως δόξα γνώρισε ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἀποφάσισε νὰ ἐμφανισθῆ ὀλόγυμνη στὴ σκηνή. Αὐτὴ τῆς ἦταν ἡ ἔμπνευσις αὐτῆ καὶ ὁ διεθυντὴς, παρ' ὅλες τὶς ἀντιρροῖες ποὺ ἔφερε ἀρχικῶς — τὸ ἐγκρίθημα ἦταν τόσο σοβαρὸ, ὅστε τὸν τρώμασε καὶ τὸν ἴδιο — «ἐπίκαιρος» τέλος στὴν ἀξίωσι τῆς καλλιτέχνης...

Ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς πρώτης ἐμφανίσεώς της μὲ τὴν περιβολὴ τῆς ἔβας, ἡ Ζερμαῖν ἦταν διάσημη στὸ Παρίσι, σ' ὅλον τὸν κόσμον. Καὶ ἀμέσως δὴμοσιεύθηκε γύρω της ἕνας κλέος ἀπὸ θαυμασιὰς, πρῶτον μὲν νὰ τῆς χαρίζον ἄλλα τὴν καρδιά τους καὶ ἄλλο τὸ βαλάντιό τους. Ἡ Ζερμαῖν δὲν ἀπογοιτεῖ οὔτε τοὺς μὲν, οὔτε καὶ τοὺς δε. Ὁ πρῶτος τῆς ἦσαν ἀπαράτητοι γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς ψυχῆς της — ἦταν, βλέπετε, ἔξαιρετικὰ ἀισθητικὴ καὶ δὲν μπορούσε νὰ ζῆσθ χωρίς ἔρωτα — καὶ οἱ δεῦτερο τῆς χροαζόντουσαν γιὰ ν' ἀνταποκρίνουνται στὰ τραλιὰ τῆς ἔξοδα. Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἡ Σομαραί σκόρπισε μὲ τὰ δῶτῆ χέρια τὰ χρομάτα, ποὺ συγκέντρωνε μὲ τόσο εὐκολία... Ἐχε τρία σπιτία, πλουσιώτατα ἐπιλωμένα, στὸ Παρίσι, ἀπείρια ἀποκινήτων καὶ ἀμαζιῶν καὶ ἡ τοιαύτης τῆς ἐπιτοχίαν μυθώδη ποσά. Κάθε χρόνον ἔμενε δυὸ μῆνες στὶς Κάννες. Στὸ διάστημα αὐτὸ δὲν ἔκανε ἄλλη δουλειά, παρὰ νὰ παίζῃ στὸ Καζίνο καὶ νὰ χάνῃ πάντοτε. Ὄσσο, τὰ ἐ-

σοδμάτια τῆς τῆς ἐπέτρεπαν ν' ἀντιμετωπιῆ μὲ ψυχραιμία τὶς ἡμέριες...

Μιὰ μέρα ἡ Ζερμαῖν ἀποφάσισε νὰ μεταπηδῆ στὸ θέατρο τῆς πρῶξας. Τὰ δριτικὰ σχόλια ἔμωσ ὀμοιόμενον ἐπιμεριδῶν, τὴν ἔκαναν νὰ ἀισθανθῆ κάποτε ταπεινώσι, γιατί ὀλη-ὀλη ἡ ὑποκριτικὴ τέχνη της οὐνοῦτο νὰ ἐμφανισθῆ στὴ σκηνὴ ὀλόγυμνη καὶ νὰ παίρνῃ μερικῆς πλαστικῆς στάσεις, χωρὶς ν' ἀρῶνται λέξι... Ὀνειροπόλος, ὀσῶσο, νὰ γίνῃ καὶ αὐτὴ πραγματικὴ καλλιτέχνης. Ὄταν μιὰ Ζερμαῖν Σομαραί θέλει κάτι, δὲν τῆς εἶνε δύσκολο νὰ τὸ ἀποκτήσῃ. Καὶ πρὶν περάσει πολὺς καιρὸς, ἡ Ζερμαῖν ἔπαυσε σὲ μιὰ μονόπρακτῃ κομωδία, στὸ θέατρο τρώων "Ἐλφραν - Γαυιόλι". Κατόπιν τῆς ἔδωσαν ἕνα ὀλο στὸ θέατρο τῶν Τεχνῶν, σ' ἕνα ἔργο τοῦ Φρανσῶα ντε Κερβέ... Κι' ἔτσι, σιγά-σιγά, ἡ πρῶτη χορευτορία τοῦ "Φολί - Μπερζέρ" κατόρθωσε νὰ δημιουργηθῇ μιὰ ἀρετὰ καλὴ θεοὶ καὶ στὸ σοβαρὸ θέατρο. Καὶ ἐπειδὴ ἦταν ἀκόμη νέα, πλουσιὰ καὶ ὀραία, ὀλοι τὴν νόμιζαν εὐτυχημένη. Μὰ ἡ Σομαραί εἶχε ἕνα κρυφὸ καιμό, ποὺ δριητηροῦζε τὴ χαρὰ της...

Ἐκείνον ποὺ κατέστρεψε τὴν καλλιτέχνη, ἦταν ἡ φλογερὴ καὶ ἀπελπισμένη ἀγάθη της γιὰ ἕνα γνωστὸ συγγραφέα, ὁ ὀποῖος ὀμως δὲν τῆς ἀνταπέδιδε τὸν ἔρωτά της μὲ τὸ ἴδιο πάθος. Γιὰ νῆμιστε εὐκαιροῖς, ὁ συγγραφεὺς ἀπὸς ἱσοκρίθηκε πολὺ ἕνα ἔρωτινός μὲ τὴν Σομαραί, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ ἐκείνη, μὲ τὰ μέσα ποὺ διέθετε, ν' ἀναδειχθῇ! Καὶ ὅταν λέγουμε ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε, ὀρχοσε νὰ παραμελῇ τὴν φιλίη του, ὀσῶπο μιὰ μέρα τὴν ἐγκατέλειπε τελείως, χωρὶς νὰ συγκινήθῃ ἀπὸ τὰ δάκρυα καὶ τὶς ἱκεσίαις της. Καὶ ἡ Ζερμαῖν, ἡ ὁποία δὲν ἔπαυε νὰ τὸν ἀγαπᾷ, φτερεσε, σὲ στιγμῆς ἀπελπίου, μιὰ σφαιρα ὀ στῆθος της...

Ὁι γιατροὶ κατόρθωσαν νὰ βγάλουν τὴ σφαιρα. Ἡ Ζερμαῖν σόφθη. Μὰ ὀσῶποε τρομερά. Ὁ γιατροὶ τὴν λιπῆθηκε τότε καὶ τῆς ἔκανε μιὰ ἐνεσι μορφίνης, γιὰ νὰ σπαιματήσουν ὁ πόνο της. Τὴν ἐπομένη τῆς ἔκανε καὶ δεῦτερη ἐνεσι. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ βγῇ ἡ Ζερμαῖν ἀπὸ τὸ νοσοκομείο μὲ τὸν ὀργανισμὸ δριητηρομένο ἀπὸ τὰ ναρκωτικά. Ὄσῶπο ἀπὸ λίγο καιρὸς, ἡ μορφίνη δὲν μπορούσε πια νὰ τῆς κἀνῃ τίποτε καὶ ὀρχοσε νὰ παίρνῃ καὶ ἡρωίνη, ἀξάνοντας ὀλοῖνα τὶς δόσεις... Μὰ τὰ δριλητήρια τὴν εἶχαν τσοκισῆ, τὴν ἔκαναν νὰ χάσῃ τὴν καλὴ ὀμορφία της, νὰ μὴν μπορῇ πια νὰ ἐμφανισθῇ σὲ θέατρο, τὴν μετέβαλαν, μὲ δυὸ λόγια, σὲ ἀνθρώπινο σώμα...

Ἀπὸ μῆνα σὲ μῆνα, ἡ Ζερμαῖν Σομαραί, ἀφοῦ ἔλειπε ἡθικῶς, ὀρχοσε νὰ ἱσοκρίσῃ καὶ οικονομικῶς. Πούλησε τὰ σπιτία της, τ' ἀποκινήτων της, τὰ μαζοῦ της, γιὰ ν' ἀγοράσῃ ναρκωτικά. Καὶ ἡ γυναίκα ποὺ δέχθηκε κάποτε τὸ θαμίμα τῆς λατρείας τοῦ Παρισίνου κοινῶ, ἡ γυναίκα ποὺ εἶχε στὴ διάθεσί της ὀσα χρῆματα ἤθελε, κατάντησε — ὅταν τὴν ἐγκατέλειψαν καὶ οἱ τελευταῖοι φίλοι της, ποὺ τῆς ἀπέμειναν πιστοὶ — νὰ κλέβῃ γιὰ ν' ἀγοράσῃ ἡρωίνη...

Ἐκείνη ἀσῶστολα, σάν κοινὴ λαλοῦδῆτρια. Ἐμπανε στὰ κατστήματα κα' ἔβαζε στὴν τσάντα τῆς ὀτι ἔφερε στὰ χέρια της. Πολλῆ φορὲς τὴν συνέλαβαν καὶ τὴν ὀδήρησαν σὲ ἀσπινακὰ τριματὰ. Ὄσσο, οἱ δικηγόροι τῆς κατόρθωσαν πάντοτε νὰ τὴν ἀποσπᾶσουν ἀπὸ τὴ φιλικὴ, ἱσοκρίζόμενοι ὅτι ἡ καλλιτέχνης εἶχε λάθε διασώσει τὸν φρενῶν.

Πρὶν ἀπὸ ἕνα μῆνα ὀμως συνέλαβαν τὴν Ζερμαῖν ἐπ' ἀποσῶφο, ἔνο ἔφαρξε τὴν πρῶτην ἔνο κατστήματος. Καὶ θὰ τὴν ἄρῃαν ἱσοξ ἐλευθέρη, ἂν τὴν φορὰ αὐτὴ δὲν ἀνεκάλιπταν μέσα στὴν τσάντα της πέντε φιαλίδια ἡρωίνης. Στὴν περιτομία αὐτὴ τὰ πράγματα ἦσαν σοβαρά. Ὁ νόμος δὲν μπορεῖ νὰ παραδεχθῇ ὅτι ἕνας ἀνθρώπος μπορεῖ νὰ ἔχη ἔπάνου του ναρκωτικὰ γι' ἄπομνη τὸ χρῆσι. Καὶ ἡ Ζερμαῖν προφωλακισθῇ, κατηγορούμενη ὀς λαθροέμπορος ναρκωτικῶν, καὶ τὴν περασμένη ἐβδομάδα ὀδηγήθηκε μτροῦ στὸ δικαστήριον...

Σ' ὀλες τὶς ἐρωτήσεις ποὺ προέβου, ἀπαντοῖσε μὲ τὴ φράσι :

—Δὲν φταῖω ἐγὼ γιὰ ὀλα αὐτὰ. Φταίει ἡ μοῖρα μου...

Καὶ σὲ μιὰ στιγμῆ προσέθεσε :

—Δὲν μπορεῖτε νὰ με καταλάβετε... Ὄπεφερα πολὺ στὴ ζωῆ μου... Ὁ δικηγόρος τῆς ἔκαναν τ' ἀδύνατα ὀνοτὰ γιὰ ἔπιπυον ἀσπινοτικὴ ἀπόφασι γιὰ τὴν πελάτῆδῃ της. Μὰ ὁ δικαστὰ, παρ' ὀλη τὴ σμπῆσι, ποὺ ἔνοιωθαν γιὰ τὴν ἔξομῆσῃ γυναίκα, ποὺ τὴν ἔβλεπαν νὰ κλαίῃ μὲ συντριβὴ στὸ ἐδόλιο τοῦ κατηγορομένου, ἦσαν ἱσοκρομένοι νὰ κάνουν τὸ καθῆκον τους. Καὶ κατεδικῶσαν τὴν Ζερμαῖν Σομαραί σὲ φυλάσι τεσσάρων μῆνῶν.